

Raadsondersteuning bij ambtelijke fusie BUCH
de rol van de vier griffies

Samenvatting

Aanleiding

Op 19 januari 2015 hebben de vier gemeenteraden van de BUCH een zwaarwegend principebesluit genomen over de ambtelijke fusie per 1 januari 2017.

Tijdens die vergadering hebben de gezamenlijke gemeenteraden vervolgens een motie aangenomen, die -naast andere zaken- aandacht vraagt voor de inpassing en werkwijze van de griffies en de rol en positie van de raad.

In de motie is gevraagd is om een uitwerking van:

- *de wijze waarop de gemeenteraad, na ambtelijke fusie, zijn kaderstellende-, controlerende- en volksvertegenwoordigende rol op lokale wijze kan blijven uitoefenen;*
- *de inpassing en werkwijze van de griffie bij een gefuseerde ambtelijke organisatie.*

Samenvatting

In deze notitie "*Raadsondersteuning bij ambtelijke fusie BUCH, de rol van de vier griffies*" staan de uitgangspunten beschreven die volgens de klankbordgroep en de griffiers van belang zijn voor een goede raadsondersteuning.

De notitie is voorbereid door de griffiers en besproken en aangescherpt in de drie bijeenkomsten van de klankbordgroep op 7,14 en 24 maart 2015.

Het doel is dat deze zaken zo vroeg mogelijk worden meegenomen in de voorbereidingen van het bedrijfsplan voor de BUCH, zodat de raden en de griffies hun werk zo goed mogelijk kunnen blijven doen en kunnen meeprofiteren van de voordelen van de samenwerking.

Op 19 januari 2015 is gekozen voor de variant van ambtelijke fusie, waarbij iedere gemeente een eigen raad, griffie, college van B&W en gemeentesecretaris houdt.

Een fusie van griffies is in dit stadium daarom niet verder onderzocht.

Omdat raden en griffies zelfstandig blijven, verandert de werkwijze niet ingrijpend.

- Belangrijk is dat de zelfstandigheid van de raden (en griffies) leidt tot het behoud van de eigen (bestuurs)cultuur, waarbij zeer zorgvuldig nagaan moet worden wat in dit kader mogelijk kan worden geharmoniseerd.
- De Ambtelijke Fusie Organisatie en griffies dienen goede afspraken te maken over de ondersteuning van de griffies en de werkwijze voor het aanleveren van de stukken voor de raden.

Hieronder staan samenvattend de uitgangspunten voor de toekomstige raadsondersteuning beschreven.

Uitgangspunten raadsondersteuning BUCH-verband vanaf 2017

1. De vier autonome gemeenteraden moeten bij de BUCH-samenwerking kunnen rekenen op kwalitatief goede raadsondersteuning.
2. De bedrijfsprocessen van de BUCH-organisatie en die van de griffies sluiten goed op elkaar aan. Waar mogelijk worden processen geharmoniseerd.
3. De raden nemen een autonome positie in; er moet ruimte zijn voor maatwerk voor de afzonderlijke raden.
4. De griffies van de BUCH-gemeenten werken intensief samen.
5. Gestreefd wordt naar het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening en het verlagen van de kwetsbaarheid van de griffies.
6. Voor de raadsondersteuning in de vorm van advies, bijstand en facilitair moet door de vier griffies een dienstverleningsovereenkomst worden afgesloten met de ambtelijke fusie organisatie.
7. Er wordt een vervangingspool voor griffiers ingesteld voor incidentele vervanging. De griffiers worden in alle BUCH-raden als plaatsvervaarders benoemd.
8. De griffies hebben een rol bij de ontwikkelingen in de relatie tussen burger en overheid (het Wenkend perspectief) en een rol als aanspreekpunt namens de gemeenteraad voor de samenleving.

Verdere proces

Op basis van de uitkomsten van de discussies in de klankbordgroep, worden de uitgangspunten meegenomen in het bedrijfsplan ambtelijke organisatie BUCH.

Dit plan zal naar verwachting op 7 april door de colleges zijn vastgesteld en voor de zomer van 2015 aan de raden zijn aangeboden in hun raadsvergaderingen.

De achterliggende notitie over de rol van de griffies met de toelichting en het nog op te stellen plan van aanpak voor de komende periode worden als apart beslisdocument voorgelegd aan de vier gemeenteraden ter vaststelling en worden aangeboden aan de gemeentesecretarissen.

**Bergen, Ton Kooiman
Uitgeest, Wim Zoetelief
Castricum, Vera Hornstra
Heiloo, Gerda Beeksma**

Maart 2015

Raadsondersteuning bij ambtelijke fusie BUCH

de rol van de vier griffies

Toelichting uitgangspunten raadsondersteuning vanaf 2017

1. Goede raadsondersteuning

1.1 Algemeen

Een ambtelijke fusie betekent dat vier afzonderlijke organisaties verdwijnen. Het betekent ook dat er vier gemeenten, met hun eigen bestuursorganen, blijven bestaan. De griffies zijn verbonden aan de gemeenteraden en maken geen deel uit van het ambtelijk fusieproces. Omdat veel werkprocessen van griffie en organisatie elkaar raken of in elkaar overlopen heeft de integratie van werkprocessen in de nieuwe BUCH-organisatie wel direct gevolgen voor de griffies en de raadsondersteuning. Het voorbereiden van de politiek-bestuurlijke besluitvormingsproces wordt complexer dan in de huidige situatie. Het is dan ook nodig dat de griffies vroeg aanhaken bij de veranderingsprocessen in BUCH-verband.

De griffiers hebben daarom in 2014 het initiatief genomen om ook een bijdrage te leveren aan de business case voor ambtelijke samenwerking. (de samenvatting hiervan staat in hoofdstuk 3 f van de businesscase).

Er is toen een aanzet gegeven voor de uitgangspunten voor de raadsondersteuning. Ook een overzicht van de te maken afspraken op hoofdlijnen staan hierin weergegeven.

In deze nu voorliggende notitie is dat verder uitgewerkt. De uitkomsten van de bijeenkomsten met de klankbordgroep BUCH op 7 14 en 24 maart 2015 zijn hierin meegenomen.

Het doel is dat in het bedrijfsplan voor de BUCH-organisatie de raadsondersteuning zo vroeg mogelijk wordt meegenomen, zodat de raden en de griffies hun werk zo goed mogelijk kunnen blijven doen en kunnen meeprofiteren van de voordelen van de samenwerking.

1.2 Kwalitatief goede ondersteuning van de griffier(s)

Waar staan de gezamenlijke BUCH-griffies voor ?

Wie zijn we, wat willen we bereiken, wat zijn onze kernkwaliteiten en hoe willen we (samen)werken?

De griffies willen zorgen voor een zorgvuldige, klantvriendelijke, proactieve ondersteuning en facilitering van de raad, zijn individuele raadsleden en zijn ingestelde commissies/carroussels. Het doel daarvan is de raadsleden in staat te stellen goede en heldere besluiten te nemen, die aansluiten bij de wensen vanuit de samenleving.

De griffies functioneren als schakel tussen

- raad en college in eigen gemeente,
- raad en ambtelijke fusie organisatie,
- raad en lokale (en regionale) inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven.

Wat willen de griffies in BUCH-verband bereiken:

- de eigen raad, als hoogste orgaan in de gemeentelijke organisatie, en zijn individuele raadsleden in staat stellen zijn controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende taak waar te kunnen maken op lokaal en regionaal niveau
- de eigen raad en zijn individuele raadsleden in staat stellen om kwalitatief goede besluiten te nemen op basis van de wensen en ideeën vanuit de samenleving, voorstellen van het

college en de ambtelijke fusie organisatie, waarbij de voorbereiding van de besluitvorming door de griffies zoveel mogelijk geharmoniseerd wordt.

- Op proactieve manier invulling geven aan het door de raden geformuleerde wenkend perspectief van het bedrijfsplan BUCH.

De kernkwaliteiten van de griffies:

Om de raad, zijn individuele raadsleden en de raadscommissies/carrousel goed te kunnen ondersteunen, vinden de medewerkers van de griffies het belangrijk de volgende kernkwaliteiten te laten zien in het werk.

- *open en toegankelijk:*

de griffies werken voor de hele raad en zijn individuele raadsleden van de eigen gemeente zonder onderscheid te maken naar politieke fractie. De griffies zijn snel en makkelijk bereikbaar voor raadsleden, ambtenaren, burgemeester, wethouders, maar nadrukkelijk ook voor inwoners en maatschappelijke organisaties en bedrijven.

- *professioneel:*

de medewerkers van de griffies hebben zicht op het bestuurlijk-ambtelijk en maatschappelijk krachtenveld en kunnen daarin goed functioneren. Daarbij past een oplossingsgerichte houding, bestuurlijke sensitiviteit, organisatie – en omgevingsbewustzijn. De griffies zijn proactief. De griffies kenmerken zich door een snelle en efficiënte manier van werken, waarin werkprocessen zijn gestandaardiseerd en in BUCH-verband waar mogelijk zijn geharmoniseerd. De griffies zijn altijd op zoek naar verbeteringen van werkwijzen waar mogelijk en staan open voor suggesties.

- *politieke en bestuurlijke affiniteit:*

de medewerkers van de griffies kunnen zich goed verplaatsen in de positie en rol van de raad en de raads- en commissieleden. De aandacht in het werk is vooral gericht op het dienen van de belangen van de eigen raad.

- *gericht op samenwerking:*

de medewerkers van de griffies zijn allemaal gericht op samenwerking met de ambtelijke fusie organisatie en de BUCH-griffies met als doel heldere besluitvorming op basis van de wensen en ideeën vanuit de samenleving.

Voorstel :

In het kader van de verdere professionalisering van de griffies stellen we voor om te verkennen of er een gezamenlijk ontwikkelprogramma opgezet kan worden :

- a. voor de griffiers gericht op kwaliteitsontwikkeling, strategische advisering, leiderschap en teamvorming*
- b. voor de griffiemedewerkers, gericht op kwaliteitsontwikkeling en teamvorming*

1.3 Kwalitatief goede ondersteuning van de organisatie.

De belangen van het bestuur, raad en college, moeten in de nieuwe organisatie worden geborgd. Er moet nadrukkelijk aandacht zijn voor beleidsregie: de opdrachtverlening, monitoring van de uitvoering alsmede de verantwoording moet worden bewaakt.

Uitgangspunt 1. De vier autonome gemeenteraden moeten bij de BUCH-samenwerking kunnen rekenen op kwalitatief goede raadssteuning.

2. De bedrijfsprocessen van de BUCH-organisatie en de griffies sluiten op elkaar aan

De medewerkers van het huidige ambtelijke apparaat werken nu voor één gemeente. De BUCH ambtenaren werken straks voor vier gemeenten, vier colleges en vier raden. Opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap wijzigen. Vanuit de ambtelijke BUCH organisatie zal meer aangestuurd worden op uniformering en afstemming van voorbereiding van beleid. Met behoud van de "couleur locale". Ook zal een aantal bedrijfsprocessen worden aangepast om eenduidig, effectief en efficiënt te kunnen werken. De te wijzigen bedrijfsprocessen dienen goed met de griffies afgestemd te worden.

Bij die zelfstandige raad past ook een griffie die invulling geeft aan de randvoorwaarden van het raadswerk en als eerste adviseur aan de raad verbonden is. Samenwerking is noodzakelijk. In BUCH verband wordt nu al intensief samengewerkt; kennisdeling, afstemming werkprocessen bij gezamenlijke besluitvorming in BUCH-verband etc. De griffiers hebben nu al zeer intensief contact en werkoverleg. Ook de griffies zullen waar mogelijk hun werkwijze op elkaar afstemmen. Dit zorgt dat er overzicht blijft voor de raad, griffie en ambtelijke organisatie. Afstemming betekent overigens niet dat de eigen werkwijze in een gemeenteraad verloren gaat. Het moet daarbij altijd mogelijk blijven voor een raad om -om eigen moverende redenen- te kiezen voor een afwijkende werkwijze of procedure.

Uitgangspunt 2. De bedrijfsprocessen van de BUCH-organisatie en die van de griffies sluiten goed op elkaar aan. Waar mogelijk worden processen geharmoniseerd.

3. Maatwerk per gemeente

De vier gemeenteraden en colleges van B&W houden bij de ambtelijke fusie hun eigen ambities en bestuurlijke opgaven.

Elk college legt daarbij straks ook nog steeds verantwoording af aan de eigen gemeenteraad. De gemeenteraden leggen op hun beurt verantwoording af aan de bevolking in de eigen gemeente. De gemeenteraad blijft in de eigen gemeente het hoogste orgaan en houden hun eigen rol als het gaat om het budgetrecht, de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol. Dit betekent dat er verschillen kunnen zijn en blijven tussen het beleid van de individuele BUCH-gemeenten. Die verschillen zijn afhankelijk van de; politieke voorkeuren, de beleidsmatige ambities en de bestuurlijke opgaven.

De bestuurlijke opdrachten aan de ambtelijke organisatie van de vier gemeenten kunnen hierdoor ook verschillen qua inhoud en tempo. Maatwerk per gemeente moet dus mogelijk zijn.

Uitgangspunt 3. De raden nemen een autonome positie in; er moet ruimte zijn voor maatwerk voor de afzonderlijke raden.

4. De raadsondersteuning nu en het samenwerkingsmodel

Met de invoering van de dualisering van het gemeentebestuur in 2002 is gekozen voor een zelfstandige raadsondersteuning. In de Gemeentewet is toen vastgelegd dat de raad een eigen griffier heeft (artikel 107 GW). Zo is wettelijk geborgd dat de raad verzekerd moet zijn van eigen professionele ondersteuning om zijn taken goed te kunnen uitvoeren. Met de ambtelijke fusie houden de vier raden dus wettelijk ook een eigen griffier. Dit is ook de basis van het raadsbesluit op 19 januari jl. In de businesscase staat onder C; 7a Wat is een ambtelijke Fusie Organisatie: ledere gemeente behoudt een raad, griffie, college van B&W en gemeentesecretaris.

De raadsondersteuning kan in vier categorieën worden opgedeeld.

1. Griffier (griffier en commissiegriffier)
2. Administratieve ondersteuning griffie
3. Advies en bijstand ambtelijke organisatie (ambtelijke bijstand, P&O, inkoop, JZ, communicatie, accountant)
4. Facilitair (bodes, post, archief, salarisadministratie, financiën, ICT)

Uitgangspunt voor een goede raadsondersteuning is dat aan de vier categorieën ondersteuning een goede invulling is gegeven.

Wettelijk gezien valt taak 1 (griffie(r)) onder de verantwoordelijkheid van de raad.

Taak 2, het onderbrengen van de administratieve ondersteuning is een keuze. Deze kan worden ondergebracht bij de griffie (zoals nu in Bergen, Castricum en Heiloo) of bij de ambtelijke organisatie (zoals nu in Uitgeest). Het onderbrengen van de administratieve taken bij de griffie is de meest duale vorm. Want, elke raad heeft recht op zijn eigen ondersteuning. Bij gemeenten vanaf 15.000 inwoners is dit ook het meest gebruikelijk. (onderzoek vereniging van griffiers 2010). Gezien het gestelde onder de door de raad aangenomen Variant C, blijft de administratieve ondersteuning een taak van de afzonderlijke griffies.

Voor alle vier de BUCH gemeenten geldt nu dat de onderdelen 3 (advies en bijstand) en 4 (facilitair) worden uitgevoerd door de ambtelijke organisatie.

De organisatie van de raadsondersteuning nu

Onder verantwoordelijkheid van de griffier wordt een breed scala aan werkzaamheden uitgevoerd. In de gemeenten worden deze werkzaamheden door de griffier zelf, dan wel door de commissiegriffier of een griffiemedewerker/medewerker uit de ambtelijke organisatie uitgevoerd.

In de aard van de werkzaamheden en verantwoordelijkheden van de griffie kan een driedeling worden gemaakt.

1. Primair proces

Onder het primaire proces vallen met name de organisatorische en administratieve werkzaamheden rond het functioneren van de raad en de commissies.

Het gaat bijvoorbeeld om het opstellen van de conceptagenda voor de raad en de Commissies/carroussels, het vergaren, ontvangen en agenderen van de raadsvoorstellen en achterliggende stukken, het verzenden/digitale publiceren van de stukken, de planning van de vergaderruimtes, de verslaglegging, de afdoening van verzoeken om informatie, de ondersteuning van de Rekenkamer(commissie), het uitvoeren van de correspondentie, verzorgen van externe contacten en vragen etcetera.

Al deze werkzaamheden vinden plaats onder verantwoordelijkheid van de griffier en hebben vooral een uitvoerend karakter.

2. Specialistische uitvoerende en inhoudelijke taken

De hier bedoelde werkzaamheden overstijgen die van het primaire proces.

Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld het adviseren over de werkwijze en het functioneren van de van de raad, de verantwoordelijkheid voor de actualiteit van de diverse regelingen en verordeningen met betrekking tot de gemeenteraad, het verlenen van assistentie bij het opstellen van moties en amendementen, het adviseren van de ambtelijke organisatie bij raadsvoorstellen, het overleg van burgemeester, secretaris en griffier, overleg met het MT etcetera.

Het gaat dus om werkzaamheden waarvoor meer specifieke kennis en ervaring nodig is.

3. Adviserende taken

Het gaat hier om de meer strategische advisering met betrekking tot het werk en de positie van de gemeenteraad. Dit heeft met name betrekking op de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van de raad. In het algemeen gaat het om (complexe) vraagstukken in de politieke dynamiek, waarbij veelal sprake kan zijn van tegengestelde belangen. Ook de regionale samenwerking en afstemming (BUCH en RSA, Noord-Holland Noord) valt hieronder.

Taken van ambtelijke organisatie en het college die niet onder raadsondersteuning vallen.

Het college heeft ook wettelijke taken uit te voeren voor de gemeenteraad. (voorbereiding raadsvoorstellen, actieve en passieve informatievoorziening, voorbereiding budgetcyclus etc.). De ambtelijke organisatie ondersteunt het college hierbij. Deze ondersteuning is een basistaak van de ambtelijke organisatie en valt NIET onder de raadsondersteuning. Over de werkwijze, prioritering en planning van deze ondersteuning voor de vier gemeenteraden moeten in het bedrijfsplan expliciet afspraken worden gemaakt. Alleen dan kan de gemeenteraad zijn rol goed oppakken.

Formatie griffies nu

Welke factoren zijn onder meer van invloed op de formatie raadsondersteuning bij de griffie ?

1. Formatie en opbouw van de griffie, zoals bepaald door de raden zelf.
2. De omvang van de gemeente, de raad en de commissies.
3. De dynamiek van de gemeente bijv. de hoeveelheid projecten.
4. De wijze waarop invulling is gegeven aan de actieve informatieplicht.
5. Opvattingen voor wat betreft positie en rollen van raad en college.
6. De inrichting van de vergaderstructuur.
7. Aanbod van voorstellen en informatie
8. Behoeftte aan ondersteuning door de raad
9. De kwaliteit (tijdigheid, volledigheid en inhoud) van input vanuit de ambtelijke organisatie.
10. De ambities van de raad.
11. Ondersteuning Rekenkamerfunctie.

Bergen (3,2 fte)

In de gemeente Bergen is de griffiersfunctie voor 36 uur per week ingevuld. Daarnaast bestaat de griffie, inclusief plv. en commissiegriffier, uit 3 personen, voor 80 uur per week.

Uitgeest (0,7 fte)

In de gemeente Uitgeest is 1 persoon werkzaam op de griffie. De griffier aangesteld voor 28 per week. (0,7 fte)

Daarnaast doet de griffier een beroep op de ambtelijke organisatie voor de administratieve en logistieke ondersteuning (o.a. het gereedmaken en verzenden van de stukken voor de raads- en commissievergaderingen en het notuleren).

Castricum (2 fte)

In de gemeente Castricum is de griffiersfunctie voor 36 uur per week ingevuld.
De plaatsvervangend griffier werkt ook 36 uur per week . Samen 72 uur per week.

Heiloo (2 fte)

De griffie van Heiloo bestaat uit de griffier (32 uur per week), een commissiegriffier/plaatsvervangend griffier (28 uur per week) en een griffiemedewerker (20 uur per week).

Samenwerkingsmodel griffies BUCH

De griffies werken vanaf 2017 intensief samen.

Herkenbaar moet blijven wie in een gemeente griffier en griffiemedewerker is en als zodanig aanspreekbaar is.

Dat speelt met name voor wat betreft de strategisch adviserende taken van een griffie(r) en de ondersteuning van de raadsleden door de griffie.

Raadsleden moeten de griffier en de griffie kunnen vinden en er zich vertrouwd mee weten.

De griffie(r) vervult een belangrijke rol als schakel tussen verschillende bestuursorganen en met de secretaris/algemeen directeur van de ambtelijke organisatie. Daarom moet de griffie(r) herkenbaar en thuis in de organisatie zijn. De vier gemeenteraden met hun eigen werkwijzen en behoeften hebben recht op eigen ondersteuning. Dat vraagt ook bij de raadsondersteuning om maatwerk.

Samenwerkingsmodel

Om bij de ambtelijke fusie te komen tot een goede raadsondersteuning door de griffies wordt een samenwerkingsmodel voorgesteld. De vier griffies bedienen hierbij hun eigen raad. Kennis en ervaring worden via structureel overleg en samenwerking gedeeld. Waar mogelijk en nodig en als het kan wordt geharmoniseerd, waar het kan en nut heeft wordt samengewerkt. De griffiers en griffiemedewerkers overleggen regelmatig en weten elkaar ook buiten overlegsituaties te vinden. Incidentele vervangingen wordt geregeld door de griffies onderling. De griffies zijn gehuisvest in de eigen gemeente, dichtbij de raads- en commissieleden. Maar ook dichtbij het college en secretaris. De eigen raads- en commissieleden zijn de klanten van de griffies.

De vier vergaderschema's dienen goed op elkaar afgestemd te worden, in samenspraak met de ambtelijke fusie organisatie, die immers het leeuwendeel van de aan de raden voor te leggen stukken voorbereidt.

Bij de aanschaf van nieuwe systemen (bijvoorbeeld het raadsinformatiesysteem), aanpassing van het vergadermodel of andere grote beslissingen (regionale rekenkamerfunctie) wordt eerst gekeken of er zaken gezamenlijk of in afstemming kunnen worden opgepakt. Gericht op efficiëntie en herkenbaarheid.

Uitgangspunt 4. De griffies van de BUCH-gemeenten werken intensief samen.

5. Verhogen kwaliteit dienstverlening en verlagen kwetsbaarheid griffies.

Gegeven de omvang van de BUCH-gemeenten is de professionele ondersteuning van de gemeenteraden nu kleinschalig georganiseerd.

Daardoor is soms sprake van een kwetsbare situatie. Bijvoorbeeld bij ziekte.

Om in het proces van de raadsondersteuning niet steeds weer opnieuw het wiel uit te vinden worden kennis en ervaring in BUCH-verband nu al intensief uitgewisseld.

Dat is efficiënt; in de praktijk zijn de verschillen namelijk niet zo groot.

Met oog voor het behoud van de eigen bestuurscultuur en de zelfstandigheid van de raden, wordt nagegaan of gelijkschakeling van vergaderschema's, harmonisatie van reglementen van orde, verordeningen op de raadscommissies e.a. en procedures mogelijk is. In overleg met de ambtelijke fusie organisatie wordt bekeken of een eensluidend format voor raadsvoorstellen en – besluiten mogelijk en nuttig is.

Of het ook aanbeveling verdient andere verordeningen en regelingen op elkaar af te stemmen, kan in voorkomende gevallen met raadsleden worden onderzocht.

Een (niet limitatief) overzicht van bestaande regelingen treft u in de bijlage (2) aan. Per regeling kan worden bekeken of het al dan niet wenselijk is regelingen op elkaar af te stemmen.

Samenwerking tussen de vier griffies biedt kansen om op zoveel mogelijk terreinen samen op te trekken en afstemming te realiseren. Kennis en ervaring kan gerichter worden ontwikkeld en ingezet en daardoor ook naar een hoger niveau worden getild.

Uitgangspunt 5. Gestreefd wordt naar het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening en het verlagen van de kwetsbaarheid van de griffies.

6. Dienstverleningsovereenkomst voor advies en ondersteuning door de ambtelijke organisatie

Ten aanzien van de advies taken op het gebied van communicatie etc hebben de griffies nu geen specialisten in dienst, maar maken zij gebruik van de ambtelijke organisatie.

Grotere gemeenten (zoals Alkmaar en Heerhugowaard bijv.) hebben wel adviseurs op het gebied van communicatie op de griffie.

Het ligt gezien het karakter en omvang van de vier afzonderlijke gemeenteraden voor de hand om ook na de ambtelijke fusie de raadsondersteuning in de vorm van advies en bijstand en facilitair af te nemen bij de BUCH-organisatie. Hierover moeten afspraken- bijvoorbeeld via een dienstverleningsovereenkomst – worden gemaakt met de ambtelijke fusie organisatie.

Uitgangspunt 6. Voor de raadsondersteuning in de vorm van advies, bijstand en facilitair moet door de vier griffies afspraken worden gemaakt met de ambtelijke fusieorganisatie bijvoorbeeld via een dienstverleningsovereenkomst.

In bijlage 1 staat over welke specifieke zaken in ieder geval afspraken worden gemaakt om de raadsondersteuning goed invulling te kunnen geven.

7. Vervangingspool griffiers in BUCH-verband

De afgelopen jaren is de samenwerking en afstemming tussen de BUCH-griffies sterk geïntensiveerd. De komende jaren zal deze samenwerking alleen maar steviger worden. Voorgesteld wordt om een vervangingspool voor griffiers in te stellen. Ieder griffier wordt dan ook in de andere BUCH-gemeenteraden benoemd als plaatsvervanger. Het uitgangspunt is dat het hier gaat om incidentele vervanging, bijvoorbeeld voor een enkele raadsvergadering, die door uitval niet binnen de huidige griffie kan worden opgelost. Bij uitval voor langere termijn moet een andere oplossing worden gezocht.

Uitgangspunt 7. Er wordt een vervangingspool voor griffiers ingesteld voor incidentele vervanging. De griffiers worden in alle BUCH-raden als plaatsvervangers benoemd.

8. Het wenkend perspectief : de blik van de griffies naar buiten

In de klankbordgroep bijeenkomsten van de fractievoorzitters in maart 2015 is gesproken over het zogenaamde wenkend perspectief van de nieuwe fusie organisatie. Wat voor soort overheid wil de gemeente zijn in de toekomst ? Voor wie doen we het ? Deze ambitie is neergelegd in het bedrijfsplan.

Externe gerichtheid, dienstverlenend, luisterend, faciliterend, flexibel en proactief waren kernwoorden. Ook is gesproken over de rol van de griffies bij dit wenkend perspectief.

De griffies hebben ook een rol bij de ontwikkelingen in de relatie tussen burger en overheid en een rol als aanspreekpunt namens de gemeenteraad voor de samenleving.

De griffie pikt signalen op van nieuwe ontwikkelingen en ideeën in de samenleving, gaat naar buiten en vertaalt deze signalen in voorstellen voor de raden.

De griffie is hierbij aanspreekpunt namens de raad voor de samenleving: open, klantvriendelijk, dienstverlenend, proactief, gericht op processen, faciliterend en snel reagerend.

Uitgangspunt 8. De griffies hebben een rol bij de ontwikkelingen in de relatie tussen burger en overheid (wenkend perspectief) en een rol als aanspreekpunt namens de gemeenteraad voor de samenleving.

BIJLAGE 1

Over welke zaken moeten in ieder geval afspraken worden gemaakt met de ambtelijke organisatie om de raadsondersteuning goed invulling te kunnen geven?

- **Onderzoek naar een gezamenlijke Rekenkamercommissie of - functie**

Onderzocht wordt inmiddels of de gemeenteraden een gemeenschappelijk Rekenkamer(commissie) willen inrichten. Een regionale werkgroep van raadsleden is hiermee nu bezig. Een gezamenlijke Rekenkamer zou mogelijk effectiever en efficiënter kunnen zijn, vooral als ambtelijke diensten worden samengevoegd of er ambtelijk meer wordt samengewerkt. Op die manier kunnen de vier raden dan hun onderzoeksrecht mogelijk gezamenlijk en organiseren. In de gemeenten Bergen en Heiloo is de termijn van de huidige Rekenkamercommissies eind 2014 afgelopen. Dit onderwerp is daarmee dus actueel.

- **Afspraken over de accountantscontrole**

De vier raden benoemen zelf hun eigen accountant. Uit efficiëntie overwegingen is het goed te onderzoeken of, hoe en wanneer de vier gemeenten en de Ambtelijke Fusie Organisatie eenzelfde accountant kunnen aanstellen. De klankbordgroep heeft zich hierover op 7 en 14 maart 2015 uitgesproken. De komende tijd moet dit worden onderzocht zodat ook de werving tijdig plaats kan vinden.

- **Afspraken over de P&C cyclus**

Het belangrijkste sturingsdocument voor de gemeenteraden is de eigen gemeentelijke begroting. Deze begroting komt tot stand op basis van het beleidsprogramma van de vier gemeenten. Afspraken over de planning van de P&C cyclus, informatievoorziening aan de raden, afstemming van procedures van besluitvorming zijn nodig. De vier raden worden op de door hen gewenste wijze geïnformeerd over de voortgang van de beleidsopgaven en over belangrijke en/of politiek gevoelige stappen en keuzes.

- **Afspraken over opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap**

De integratie van de ambtelijke diensten zorgt voor een meervoudige opdrachtgever-opdrachtnemer relatie tussen het college en de werkorganisatie. Er moeten duidelijke afspraken worden gemaakt over de wijze waarop er wordt omgegaan met opdrachten van de vier raden aan de colleges c.q. de ambtelijke organisatie.

- **Afspraken over optimalisering van werkprocessen**

Nagegaan moet worden hoe werkprocessen zo efficiënt mogelijk kunnen worden ingericht, zodat er maatwerk geleverd kan worden bij de besluitvorming door de raden.

- **Werkrelatie van de vier griffies en de bestuursondersteuning B&W en MT**

Eenduidige afspraken over de organisatie en termijnen van aanlevering van B&W stukken tot en met de raadsvergadering. Deze afspraken over de aansturing en coördinatie bij de stukkenstroom zijn dus van groot belang.

- **Advies en bijstand ambtelijke organisatie aan de griffies**

Afspraken, in de vorm van dienstverleningsovereenkomsten met de vier raden en de vier griffies moeten worden gemaakt. Het betreft o.a. afspraken over ambtelijke bijstand, P&O advies, inkoop, juridisch advies en raadscommunicatie.

- Advies en ambtelijke bijstand aan de raadsfracties

Afspraken over advies en bijstand aan de raadsfracties dienen ook in de dienstverleningsovereenkomst opgenomen te worden. Denk daarbij aan technische adviezen bij moties en amendementen, initiatief voorstellen, maar ook het beantwoorden van (technische) vragen van raadsleden over raadsvoorstellen en – besluiten. In het kader van de voorbereiding van de raadscommissies / carrousel en raad, de ombudsfunctie, het invullen van de hun controlerende en volksvertegenwoordigende rol door raadsleden.

- Afspraken over facilitair/interne zaken voor de raadsondersteuning

Afspraken moeten worden gemaakt over een standaardpakket voor huisvesting en dienstverlening voor de vier raden en de vier griffies (o.a. vergaderfaciliteiten, catering, beveiliging, repro,salaris administratie, bode diensten etc).

Onderdeel zijn ook afspraken over de wijze van archivering van raadsstukken (centraal/decentraal, systematiek), postverwerking naar de afzonderlijke raden.

De fysieke en digitale bereikbaarheid van de raden, fracties, raads- en commissieleden, griffies blijven ongewijzigd. De bestaande situatie blijft het uitgangspunt.

In Bergen wordt een onderzoek gestart naar en andere vergaderlocatie voor de raads- en commissievergaderingen.

- ICT ondersteuning en faciliteiten

Afspraken over de ICT ondersteuning en faciliteiten van de raden van de raden en de griffies zijn nodig voor de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de raden. Op dit moment zijn er bijvoorbeeld nog vier verschillende raadsinformatiesystemen. Bij aanschaf of vervanging wordt eerst gekeken of dit gezamenlijk of in samenhang wordt opgepakt. De klankbordgroep heeft op 7 maart de ambitie uitgesproken om bij voorkeur hetzelfde raadsinformatiesysteem te voeren met ingang van 2017. Dit moet worden onderzocht. De vervangings- en investeringsprogramma's van de vier gemeenten moeten daarvoor op elkaar worden afgestemd en deel uitmaken van het toekomstige financiële kader.

- Communicatie

Afspraken moeten worden gemaakt over de ondersteuning van de raden en de griffies in de externe communicatie. Het gaat daarbij om bijvoorbeeld persberichten, communicatie over raadsactiviteiten, publicaties. Ook de blijvende herkenbaarheid van de externe website(s) en de plek die de raadsinformatie daarin neemt, is een punt van aandacht.

BIJLAGE 2

Welke zaken moeten in ieder geval worden onderzocht ?

Aanpak:

In juni 2015 zal voor deze onderwerpen een plan van aanpak zijn gemaakt.

De raden kunnen dit plan van aanpak dan meteen als bijlage van de notitie vaststellen

- Prioriteiten : planning van zaken in volgorde van urgentie
- Aanwijzen van trekker, stakeholders en besluitvorming per onderwerp , eventueel benodigd extern advies
- Overleggen met de griffies van voorbeeldgemeenten over aanpak ed
- Overleg met klankbordgroep

- p & c cyclus
- Onderzoek gemeenschappelijke rekenkamer(cie)
- Opdrachtgeverschap
- Advies en bijstand ambtelijke ondersteuning
- Afspraken over facilitaire ondersteuning/interne zaken
- Werkrelatie vier griffies en de bestuursondersteuning B&W en MT
- ICT-ondersteuning
- Controlfunctie
- Communicatie
- Verkenning van mogelijkheden voor opzet van een gezamenlijk ontwikkel- en professionaliseringsprogramma voor de griffiers en de griffiemedewerkers
- Format amendement
- Procedure afhandeling amendementen
- Format motie
- Procedure afhandeling moties
- Format initiatiefvoorstel
- Procedure afhandeling initiatiefvoorstel
- Format preadvies
- Afspraken over afhandeling mondelinge vragen
- Afspraken over afhandeling schriftelijke vragen
- Format schriftelijke vragen en beantwoording daarvan
- Procedures mbt inlichtingen en bevoegdheden
- Interpellaties
- Onderzoek van de raad/raadsenquête
- Rekenkamer(commisssie)
- Gast van de raad/jeugd op het gemeentehuis
- Burgerinitiatief
- Raadsspreekuur
- Inspreekrecht
- Vergaderlocaties en gebruik van faciliteiten
- Beslotenheid van vergaderingen en opleggen van geheimhouding
- De griffier en de griffie
- Verzoeken om ambtelijke bijstand

- Vergaderdata, vergaderwijze, vergadersysteem
- Rechtspositie en vergoedingen raads- en carrouselleden
- Reglementen van orde gemeenteraad en carrousel
- Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning
- Gedragscode bestuurlijke integriteit
- Verordening burgerinitiatief
- (Handvest) actieve informatieplicht
- Handreiking actieve beleidsvorming
- Verordening op het recht van onderzoek
- Verordening rekenkamer(commissie)
- Financiële verordening art 212
- Controleverordening art 213
- Verordening onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid art 213a
- Instructie voor de griffier (mn punt van bekendmaking besluiten)
- Verordening rechtspositie wethouders- raads- en commissieleden
- Verordening op de auditcommissie
- Aanbesteding accountant
- Beleidsregels individuele cursussen voor raads- en commissie-/carrouselleden
- Vergaderschema, - structuur en faciliteiten
- Presidium/fractievoorzittersoverleg
- Nota raadscommunicatie
- Kadernota samenwerking en fusies
- Procedure afhandeling brieven van het college
- Procedure wensen en bedenkingen
- Procedure afhandeling van lijst ingekomen stukken
- Aanleveren van digitale stukken of stukken op papier/deadlines
- Specifieke RO-afspraken inventariseren en afspraken maken.
- Aanbesteden
- ICT en werkwijze raad
- Raadsinformatie-systemen